

Sari Sarkomaa kok

Kirjallinen kysymys endometrioosin hoidon yhdenvertaisesta saatavuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa endometrioosia sairastaa arviolta jopa 15 % hedelmällisessä iässä olevista naisista, mikä tarkoittaa jopa 200 000:ta naista. Moni sairastaa endometrioosia tietämättään ja kärsii yksin sairautensa kanssa. Endometrioosi aiheuttaa yksilölle inhimillistä kärsimystä ja sosiaalisen elämän rajoittumista sekä alentaa työ- ja toimintakykyä, mikä aiheuttaa poissaoloja työstä ja koulusta.

Endometrioosi on kohdun limakalvon pesäkesirottumatauti, jonka oireet voivat alkaa jo ennen kuukautisten alkamista. Sairaudesta on luonteeltaan uusiutuva ja krooninen, eikä sen syntyvyyttä tunneta. Se heikentää sairastavan elämänlaatua, aiheuttaa voimakasta kipua ja moninaisia toimintakykyä lamaavia oireita. Endometrioosi on myös suurin yksittäinen lapsettomuuden syy.

Kansainväliset tutkimukset osoittavat endometrioosin vuosittaisiksi kustannuksiksi noin 10 000 euroa jokaista sairastavaa naista kohden. Tämä tarkoittaa Suomessa arviolta 1,5 miljardin euron vuosittaisia kustannuksia. Endometrioosia sairastavista naisista noin 75 % joutuu hakeutumaan omakustanteisesti gynekologian erikoislääkärin vastaanotolle, mikä pidentää kohtuuttomasti diagnoosivasteaikoja ja kuormittaa hoidon kokonaiskustannuksien kasvaessa myös valtion taloutta. Kansainväliset tutkimukset ovat osoittaneet kustannusten kasvun vähenevän oikea-aikaisen, suunnitelmallisen ja moniammatillisen hoitototeuman myötä.

Jokaisella terveydenhuollon ammattilaisella tulisi olla saatavilla oikeanlaiset ohjeet ja työkalut, jotka tukevat ja ohjaavat oikeaan diagnosointiin ja hoitoon. Tällä hetkellä Käypä hoito -suosituksesta puuttuu endometrioosin diagnosointi ja hoito. Suositusten laadinta tukisi hoidon jatkuvuuden, suunnitelmallisuuden ja seurattavuuden mahdollistumista. Nämä ovat edellytyksiä naisten hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiselle samalla kun ne parantavat palvelujen yhdenvertaisuutta, saatavuutta ja vaikuttavuutta sekä hillitsevät tutkitusti myös kustannusten kasvua.

Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteuttamista gynekologisen hoidon saatavuus tulee varmistaa. Tavoitteeksi tulee asettaa tasalaatuiset ja yhdenvertaiset gynekologian palvelut, joiden seurauksena endometrioosia sairastavien naisten tunnistaminen massasta ja asianmukaisen hoidon toteuttaminen voitaisiin tehdä mahdolliseksi. Endometrioosi tulee tunnustaa kuuluvan kansanterveydellisesti merkittävien sairauksien joukkoon.

Kirjallinen kysymys KK 30/2017 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa varmistetaan gynekologisen hoidon yhdenvertainen saatavuus ja

mihin toimiin ryhdytään, jotta endometrioosin diagnosoinnista ja hoidosta laaditaan Käypä hoito -suositus?

Helsingissä 15.2.2017

Sari Sarkomaa kok